

Predgovor

Od predložka teme za diplomski rad, preko skromne Web ontologije, nekoliko godina nagomilavanja ideja, ali ideja u najširem smislu riječi, zatim uz još nekoliko međufaza, do nastajanja nas – nas kao četveročlanog kolektiva, koji je (kao i ovo djelo) proživljavao svojevrsno sazrijevanje - i, konačno, Čitatelja.

Samo djelo zamišljeno je kao komad sekundarne, pomoćne literature koji pomaže u snalaženju među logičkim pojmovima, bio čitatelj logički entuzijast ili mu je logika tek djelomični suputnik tijekom obrazovanja. Uključivanje osnovnih lingvističkih elemenata za dodatno pojašnjavanje i povezivanje s engleskim terminima činilo nam se vrlo pragmatičnim, s obzirom da su prvi susreti s logičkom literaturom nerijetko obilježeni jezičnom barijerom – na koncu, svi termini nemaju doslovan prijevod, a ponekad logika nadmaši intuiciju hrvatskog jezika - engleski jezik pravi fine distinkcije između određenih logičkih i matematičkih termina. Ovim pojmovnikom nastojimo usmjeriti fokus na shvaćanje same biti pojmova umjesto na napore oko prijevodnih problema. Svaki pojam ima potenciju razviti se u rad za sebe; važno je istaknuti da ovime dajemo tek osnovni uvid, prvu pomoć prilikom razumijevanja logičkih pojmova.

Vječna opreka i istovremena komplementarnost između znanosti i filozofije najveća je ironija ovog rada: s jedne strane nameće se egzaktnost logike, njene misli i jezika. S druge u pojedinim slučajevima pojavljuje se nemogućnost za odlukom o jedinstvenom objašnjenju. Do druge, filozofijske strane, dovela nas je brojnost struja filozofskih misli o logičkim temama. Međutim, ako prihvatimo stav da je logika ipak veza između misli i svijeta, onda gotovo intuitivno dolazi i potreba za sistematizacijom i uvođenjem reda, bez obzira na moguća višeznačja. Uostalom, ovdje se ni ne bavimo problemima značenja – barem ne više nego naša natuknica u pojmovniku.

Osim nade da će djelo nastaviti rasti, tu je i nada da ćete sve ovo jednom moći napisati i u jeziku logike prvog reda ¹ — koristeći nas kao pomoćnu literaturu prvog reda!

¹ Vidi još: Logika predikata [93]